

26.11.2012

Sisäasiainministeriö

Lausuntopyyntönnö nro SM054:00/2012, 29.10.2012

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI POLIISIN HALLINNOSTA
ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA ERÄISTÄ SIIHEN LIITTYVISTÄ LAEISTA**

Liikenneturva kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee poliisin hallinnon muutoksia. Liikenneturva antaa asiassa lausuntonsa tieliikenteen turvallisuuden näkökulmasta.

Esityksessä ehdotettujen muutosten valmistelun aikana Liikenneturva on antanut sisäasiainministeriölle pyydetyt lausunnot poliisin hallintorakenteen uudistamisesta 30.7.2012 ja lisäksi osallistunut asiaa koskevaan, ministeriön järjestämään kuulemistilaisuuteen 11.9.2012. Näissä yhteyksissä Liikenneturva on korostanut sitä, miten suuri merkitys liikenteen valvonnalla on turvallisuudelle. Liikenneturva on arvioinut, että liikenneturvallisuustyöhön tarvittaisiin sekä poliisin paikallisia toimintayksiköitä että koko valtakunnassa toimivaa liikennevalvontaan erikoistunutta yksikköä. Myöskään Liikkuvan poliisin toteuttaman liikennevalvonnan tehokkuutta mittaavat tulokset eivät puolla liikennevalvontayksikön liittämistä paikallispoliisiin. Liikenneturvan arvion mukaan erikoistuneelle liikennepoliisille on suuri tarve, ja ensisijainen tavoite on ollut säilyttää liikenteen valvontaan erikoistunut yksikkö.

Luonnos hallituksen esitykseksi lähtee kuitenkin siitä ehdotuksesta, että Liikkuva poliisi lakkautetaan ja sille kuuluneet tehtävät sulautetaan Poliisihallituksen ja poliisilaitoksien tehtäviin. Ehdotettujen muutosten toteutuessa Liikenneturva haluaa edelleen muistuttaa seuraavista asioista:

- Hallitusohjelman mukainen sisäisen turvallisuuden tavoite on, että Suomi on Euroopan turvallisimaa maa. Liikenteen turvallisuus on osa valtakunnan sisäistä turvallisuutta. Lisäksi sekä EU:n edellyttämät että kansallisesti asetetut liikenneturvallisuustavoitteet ovat kovat, ja niihin on edelleen pitkä matka. Suomen sijoitus eurooppalaisessa liikenneturvallisuusvertailussa on viime vuosina heikentynyt, joten turvallisuustyö edellyttää lisäpanostusta ja ennen kaikkea yhteistä tahtoa.
- Kun arvioidaan voimavarojen kohdentamista tieliikenteen turvallisuuteen, on tärkeää ottaa huomioon liikenneonnettomuuksien aiheuttamat taloudelliset menetykset. Yhden liikennekuoleman hinta on noin kaksi miljoonaa euroa ja pysyvän vammautumisen hinta on noin miljoona euroa. Liikenneonnettomuuksista

koituneilla menetyksillä on kaiken kaikkiaan suuri taloudellinen merkitys ja niistä aiheutuu mittaamattomat inhimilliset kärsimykset. Esityksen mukaan Liikkuvan poliisin operatiiviset tehtävät siirretään poliisilaitoksille ja strategisen tason tehtävät Poliisihallitukselle. Säästöt eivät näillä järjestelyillä voine koitua kovinkaan suuriksi. Henkilöstö ja kalusto tarvitsevat joka tapauksessa tiloja ja tien päällä tehtävä työ aiheuttaa kuluja.

- Liikenneturva korostaa, että tieliikenteen turvallisuutta parannetaan monen toimijan yhteistyöllä. Hallituksen esityksen perusteluihin on kirjattu, että sisäasiainministeriö vahvistaa liikenneturvallisuusasioissa yhteistyötä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Liikenneturva pitää tätä erittäin tärkeänä ja kannatettavana asiana. Sen lisäksi Liikenneturva toivoo, että liikenneturvallisuuteen liittyvä yhteistyö jatkuu ja kehittyy myös poliisin ja Liikenneturvan yhteisissä hankkeissa.
- Esityksen vaikutusarvioinnissa on todettu, että Liikkuvan poliisin lakkauttamien ei heikennä liikenteen valvontaan suunnattua operatiivista työtä, mikä onkin kaikkein tärkein tavoite. On kuitenkin huomattava, että Liikkuvan poliisin toiminnan sulauttaminen muuhun poliisiorganisaatioon vaatii huomattavaa panostusta siihen, että kansalaiset eivät myöskään koe turvallisuuden ja valvonnan heikkenevän. Tämä merkitsee todellisten valvontakontaktien lisäämistä ja vahvaa viestintää.
- Liikenneturva pitää hyvänä ja kannatettavana ehdotettua järjestelyä, jonka mukaan Poliisihallitukseen perustetaan valtakunnallinen liikenneturvallisuuden ja – valvonnan ohjaustoiminto, jonka yhteydessä erikseen varmistetaan raskaan liikenteen valvonnan valtakunnallinen ohjaus. Lisäksi jokaiseen poliisilaitokseen perustetaan liikennepoliisitoiminto. Näillä toimenpiteillä voidaan varmistaa ja korostaa sitä tosiasiaa, että poliisilla on liikenteessä varsin laaja valvontatehtävä, jossa tarvitaan tieliikenteeseen erikoistuneita poliisivoimia. Liikennevalvonta ei saa olla poliisille sekundäärinen tehtävä, ja liikennepoliisin erikoistoiminnoissa on huolehdittava siitä, että liikenneosaajien ammattitaito ja motivaatiotaso pysyvät korkealla tasolla.

LIKENNETURVA

ANNA-LIISA TARVAINEN

Anna-Liisa Tarvainen

Toimitusjohtaja